

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: V. D.**, zastoupen Mgr. Jiřím Gregůrkem, advokátem, se sídlem Na Kaplance 491/8, Beroun, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 10. 2005, č. j. 28 Az 13/2005 - 29,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému advokátu Mgr. Gregůrkovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1075 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do šedesáti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra č. j. OAM - 3485/VL - 10 - K04 - 2004 ze dne 9. 2. 2005 nebyl žalobci (dále jen „stěžovatel“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu.

Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou v rozsahu výroků o neudělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1 a § 14 zákona o azylu a o nevztažení překážek vycestování podle § 91

zákona o azylu. Žalovaný podle jeho názoru porušil zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), konkrétně jeho § 3 odst. 3 a odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3, jakož i § 12 a § 91 zákona o azylu. Odkázal na svou žádost o azyl, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Rozhodnutí považoval za nezákonné. Žalovaný nesprávně posoudil jeho žádost o azyl, neboť mu neudělil azyl dle § 12 a § 14 zákona o azylu a nevztáhl na něj překážku vycestování. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem blíže označeným v záhlaví tak, že ji zamítl. V odůvodnění svého rozsudku se soud žalobními body podrobně zabýval. Konstatoval, že žalobce, jak sám přiznal, vstoupil do řízení o azylu za účelem legalizace pobytu na území České republiky poté, co mu bylo uděleno druhé správní vyhoštění. Jako důvody své žádosti o udělení azylu na území ČR uváděl členství ve společenskopolitické organizaci „Národní Ruch“ a problémy s policií a neznámými osobami, které mu měly vyhrožovat v souvislosti se členstvím ve zmíněné organizaci. Soud poukázal na skutečnost, že jednání policistů a neznámých osob, které měly stěžovateli vyhrožovat, nedosáhlo takové intenzity a opakovanosti, aby je bylo lze považovat za pronásledování z důvodů taxativně uvedených v zákoně o azylu. Rovněž se zmínil o rozporech ve výpovědích stěžovatele patrných ze spisového materiálu a usoudil, že se stěžovatel neobrátil na policii, soud či jiné příslušné státní instituce či nevládní organizace, čímž nevyužil ochrany poskytované jeho zemi původu. Krajský soud dále považoval rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu podle § 13 zákona o azylu za správné, neboť stěžovatel netvrdil žádné skutečnosti, pro které by měl být azyl za účelem sloučení rodiny udělen. Krajský soud rovněž shledal, že v případě stěžovatele nebyly dány důvody hodného zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Konstatoval, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu považoval za souladné se zákonem, neboť žalovaný měl dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem, a jak vyplývá ze správního spisu, stěžovatel o udělení azylu dle § 14 zákona o azylu nežádal. Podle krajského soudu, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav pro posouzení udělení azylu, napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem, a proto neshledal vady správního řízení.

Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Domnívá se, že správní orgán překročil meze volného správního uvážení při rozhodování o udělení nebo neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu a soud tím, že správní rozhodnutí nezrušil, postupoval nezákonně. Nesouhlasí s tvrzením soudu, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem, že měl žalovaný dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem. Má za to, že správní orgán výrazným způsobem překročil meze správního uvážení, neboť z rozhodnutí není zřejmé, jak k němu dospěl, z jakého skutkového stavu vycházel, o co se jeho úvahy opíraly a jaké podklady pro rozhodnutí použil. Svůj názor opřel o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2005, č. j. 4 Azs 421/2004 - 99, ze kterého se podává, že pro přezkum skutečnosti, zda správní orgán nevybočil z obecných mezi daných základními principy platného právního řádu či z hlediska procesních předpisů, musí být výše uvedené skutečnosti zřejmé. Dle jeho názoru nelze považovat za relevantní okolnost, že v průběhu správního řízení o humanitární azyl nežádal, neboť o tento druh azylu žádat nelze. Naopak z § 14 zákona o azylu vyplývá, že správní orgán je z úřední povinnosti povinen posuzovat existenci důvodů

pro udělení humanitárního azylu vždy, pokud není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Stěžovatel upozornil na skutečnost, že v průběhu správního řízení uvedl důvod relevantní z hlediska rozhodování o udělení humanitárního azylu. Je jím skutečnost, že má v České republice přítelkyni, která musí podstoupit náročnou operaci plic a bude nezbytné, aby o ní někdo mohl soustavně pečovat. Podle stěžovatele není jasné, jak žalovaný s tímto jeho tvrzením naložil. Z výše uvedených důvodů se domnívá, že správní rozhodnutí nebylo vydáno v souladu s platnými právními předpisy a soud je měl pro tento nedostatek zrušit. Navrhl zrušení rozsudku krajského soudu, vrácení věci k dalšímu řízení a přiznání odkladného účinku.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost. Domnívá se, že jeho rozhodnutí, stejně jako rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a plně odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Ke stěžovatelovým námitkám týkajícím se neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jmenovitě na rozsudky č. j. 2 Azs 65/2003 a č. j. 3 Azs 12/2003. Žalovaný neshledal v případě stěžovatele žádné zvláštního zřetele hodné důvody pro udělení humanitárního azylu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž seznal, že kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel namítá kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost je přípustná.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního a soudního spisu zjistil následující skutečnosti významné z hlediska posuzované věci. Stěžovatel svou vlast opustil z důvodu členství ve společenskopolitické organizaci „Národní Ruch“ a následných obav z vydírání ze strany policie a neznámých osob. Sam uvedl, že vstoupil do řízení o azylu za účelem legalizace pobytu na území České republiky poté, co mu bylo uděleno druhé správní vyhoštění. S žádostí o pomoc před předmětným jednáním policistů a neznámých osob, které měly stěžovateli vyhrožovat, se neobrátil na policii, soud či jiné příslušné státní instituce či nevládní organizace. Nevyužil ochrany poskytované jeho zemí původu. Žalovaný na základě skutečností uváděných stěžovatelem neusoudil, že by tento byl ve své vlasti pronásledován z důvodů v zákoně o azylu vyjmenovaných a upozornil na nesrovnalosti v časových údajích ve výpovědích stěžovatele. Rovněž konstatoval, že nositeli pronásledování musí být orgány státní moci, což v případě stěžovatele nebylo prokázáno. Činy soukromých osob mohou být považovány za pronásledování, pokud státní orgány takové podporují, tolerují či nedokáží zajistit přiměřenou ochranu. Stěžovatel však nedostatečně využil možností, které mu právní řád země původu k ochraně jeho práv a zájmů poskytuje. Žalovaný rovněž nezjistil žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Z žádosti o azyl a z protokolu o pohovoru ze dne 10. 1. 2005 mj. vyplynulo, že stěžovatel je na Ukrajině ženatý a má dva syny, v České republice žije s přítelkyní paní Ž. a jejím nezletilým dítětem. V řízení před soudem stěžovatel uvedl, že paní Ž. trpí závažným onemocněním plic, čeká jí transplantace, po které bude potřebovat soustavnou péči a tu ji může poskytnout pouze on. Předložil „Zprávu o zdravotní a sociální situaci paní L. Ž.“ ze dne 21. 6. 2005, vypracovanou sociální pracovníci Fakultní nemocnice v M. v P. a navrhl, aby byla provedena jako důkaz. Ve zprávě je popsáno zdravotní postižení výše uvedené paní a její sociální situace a skutečnost, že po

lékařském zákroku je stěžovatel ochoten a schopen poskytnout jí potřebnou péči s dovětkem, že situaci u stěžovatele komplikuje stávající nařízené správní vyhoštění. K tomuto důkazu soud konstatoval, že není důkazem, resp. skutečností, kterou má na mysli § 12 zákona o azylu, lidsky ji lze pochopit, nelze ji však uznat jako azylově relevantní.

Nejvyšší správní soud poté, co přezkoumal kasační stížnost po stránce formální a dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas a je přípustná, zabýval se jejími důvody.

Kasační stížností namítá stěžovatel, že napadený rozsudek soudu je nezákonný pro nesprávné posouzení právní otázky a trvá na tom, aby bylo přezkoumána otázka možnosti udělení humanitárního azylu.

Nejvyšší správní soud je při přezkoumání rozsudku soudu, napadeného kasační stížností vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale je nesprávně vyložen. Takové výtce stěžovatele nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Ze správního spisu je zcela zřejmé, z jakých důkazních prostředků žalovaný vycházel, jaké informace a zprávy o stavu v domovské zemi stěžovatele měl k dispozici.

Tvrzení stěžovatele, že nelze považovat za relevantní okolnost, že v průběhu správního řízení o humanitární azyl nežádal, neboť o tento druh azylu žádat nelze, a naopak z § 14 zákona o azylu vyplývá, že správní orgán je z úřední povinnosti povinen posuzovat existenci důvodů pro udělení humanitárního azylu vždy, je správné. Jak je zřejmé z rozhodnutí žalovaného, ten v případě stěžovatele posoudil i důvod pro přiznání azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu, tedy zvážil humanitární důvody. Posouzením humanitárních důvodů se zabýval i krajský soud, přičemž shledal postup žalovaného souladný se zákonem. Skutečnost, že stěžovatel o humanitární azyl v řízení o azyl výslovně nežádal, mu tak žádným způsobem nebyla kladena k tíži.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele týkající se překročení mezí správního uvážení ze strany žalovaného. Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48) konstatuje, že na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. Správní uvážení je institutem správního práva, který přichází v úvahu tehdy, jestliže s existencí určitého skutkového stavu není, v příslušné právní normě, jednoznačně spojen jediný nutný právní následek. Ve správním právu přichází v úvahu tam, kde jsou pro to dány objektivní předpoklady, normy správního práva svou konstrukcí a svým obsahem umožňují, aby orgány veřejné správy po zvážení předmětných okolností

zvolily jedno z více danou právní normou předvídaných řešení. Správní orgán pak v každém takovém případě určuje v mezích daných mu vždy příslušnou normou správního práva konkrétní způsob řešení sám. Smysl správního uvážení spočívá v jeho objektivizovaném uplatňování, proto správní uvážení nemůže znamenat libovůli správních orgánů a vést k jejich objektivně nepodloženým závěrům.

Udělení azylu z humanitárních důvodů je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je skutečně věcí diskrečního oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl. Skutečnost, že stěžovatel v České republice žije s přítelkyní, která je vážně nemocná, přičemž je na Ukrajině ženat a má dvě děti, morálně spíše hovoří v jeho neprospěch. Ve vztahu k důkazu „Zprávou o zdravotní a sociální situaci paní L. Ž.“, který stěžovatel předložil až v řízení před soudem, Nejvyšší správní soud uvádí, že k němu krajský soud nemohl dle § 75 odst. 1 s. ř. s. přihlídnout, neboť při svém přezkumu rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Zdejší soud dále připomíná, že k legalizaci pobytu cizince na území České republiky slouží jiné právní instituty (např. zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky v platném znění).

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o důvodech hodných mimořádného zřetele, které by mohly být důvodem pro udělení humanitárního azylu. Proto žalovaný správní orgán i soud prvního stupně postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu náhradu nákladů nepřiznal. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta částkou 1000 Kč za jeden úkon právní služby, a sice za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení dne 6. 2. 2006 (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/, § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění platném v době provádění právního úkonu /dále jen „advokátní tarif“/) a dále 1 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Další tvrzenou poradu s klientem přesahující jednu hodinu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu advokát nijak neprokázal. Celkem tedy odměna

advokáta činí 1075 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. března 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu